

Настання відповідальності як наслідок наявності вини

*А.А. Лакстінш, студент Інституту післядипломної освіти
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Lakstinsh.a@gmail.com*

Методологія дослідження. За допомогою когнітивного принципу досліджено поняття відповідальності особи, окреслено підстави та необхідні умови її настання. Методом аналізу наукових праць видатних учених, з подальшим узагальненням їхніх ідей, вивчено теоретичні та практичні підходи до визначення вини як однієї з підстав настання відповідальності в цивільному праві.

Результати. Детально проаналізовано поняття вини, закріплене в національному законодавстві. Досліджено основні концепції розуміння вини – психологічну та поведінкову, які використовує сучасна цивілістика. Вивчено зв'язок принципу розумності з поняттям вини, наявність і використання якого можна прослідкувати як у римському, так і в сучасному європейському праві.

Новизна. Розглянуто проблему вини як умови настання цивільної (цивільно-правової) відповідальності. Аргументовано окреслено потребу розроблення єдиного підходу до поняття вини та методів її визначення, що базується на аналізі концептуальних аспектів вини та встановленні критеріїв винної поведінки, виходячи із доктринальних положень цивільного права та національного законодавства.

Практична значущість. Одним з напрямів подальшого дослідження проблеми вини як умови настання відповідальності в цивільному праві є пошук розумного співвідношення розміру можливих збитків і вартості застережних заходів, визначення якого, із застосуванням методів економічного аналізу права, сприятиме побудові моделі поведінки розумної людини.